

Dosarul nr. 3ra-1372/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central – T. Avasiloaie
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

DECIZIE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Alpro-Construct”, reprezentată de avocatul Elisaveta Caragia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Alpro-Construct” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea actului de control nr. 53 din 19 septembrie 2016 și a deciziei nr. 14 din 27 decembrie 2016,

împotriva încheierii și a deciziei din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a admis cererea Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, s-a admis apelul declarat de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică, s-a casat hotărârea din 23 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Alpro-Construct” s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție,

c o n s t a t ă:

La 26 aprilie 2017 SRL „Alpro-Construct” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspecției de Stat în Construcții, intervenient accesoriu ÎS „CRIS „Registru”, solicitând anularea actului de control nr. 53 din 19.09.2016 cu privire la volumul și costul lucrărilor de construcție executate la obiectivul „Lucrările de reparație capitală a oficiului SEDP Fălești, str. Ștefan cel Mare nr. 18 ” și a deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 14 din 27.12.2016.

În motivarea cererii reclamanta a indicat că ÎS „CRIS „Registru” a anunțat concurs pentru efectuarea lucrărilor de reparație capitală a oficiului SEDP Fălești,

str. Ștefan cel Mare nr. 18. În rezultat, ofertantul câștigător a fost SRL „Alpro-Construct”.

La data de 19 august 2014, între ÎS „CRIS „Registru” în calitate de beneficiar și SRL „Alpro-Construct” în calitate de antreprenor, a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 485/13302. Prețul contractului, potrivit devizelor de cheltuieli, a fost de 5 147 491,63 lei. Pe parcursul derulării contractului dat au avut loc modificări în formă scrisă, așa cum prevede pct. 12.2 din Contractul nr. 485/13302 din 19 august 2014 semnat de părți. Astfel, valoarea lucrărilor efectuate în baza contractului de antrepriză nr. 485/13302 din 19 august 2014 a fost de 1 709 045 lei.

Ulterior, la data de 11 mai 2015 SRL „Alpro-Construct” a solicitat ÎS „CRIS „Registru” examinarea posibilității rezilierii contractului pe motiv că au crescut prețurile materialelor de construcție, în legătură cu schimbarea semnificativă a cursului Euro și dolarului USD.

Ca rezultat al rezilierii contractului ÎS „CRIS „Registru” a anunțat un nou concurs privind efectuarea lucrărilor de reparație capitală a clădirii nefinisate BEDP or. Fălești, str. Ștefan cel Mare, nr. 18.

În rezultatul examinării ofertelor prezentate și a verificării devizelor de cheltuieli, investitorul a stabilit ca fiind ofertant câștigător pentru efectuarea lucrărilor de reparație capitală a clădirii nefinisate BEDP or. Fălești, str. Ștefan cel Mare, nr. 18 pe SRL „Alpro-Construct”. Respectiv la data de 22 iulie 2015 între ÎS „CRIS „Registru” în calitate de beneficiar și SRL „Alpro-Construct” în calitate de antreprenor a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 543/13931 pentru efectuarea lucrărilor de reparație capitală a clădirii nefinisate BEDP or. Fălești, str. Ștefan cel Mare, nr. 18. Valoarea lucrărilor de construcție din al doilea contract a fost de 4 825 692,84 lei.

Imobilul a fost finisat de antreprenorul SRL „Alpro-Construct” în luna martie 2016, antreprenorul anunțând beneficiarul în scris despre acest fapt, iar la 10 martie 2016 a fost întocmit și procesul-verbal nr. 3 la terminarea lucrărilor. Ulterior a fost întocmit și procesul-verbal de recepție finală a clădirii administrative a oficiilor Biroului evidență și documentare a populației Fălești de pe str. Ștefan cel Mare, nr. 18. Comisia de recepție finală a recepționat lucrările efectuate fără careva obiecții.

Reclamantul a indicat că în urma derulării acestor două contracte, beneficiarul investitor ÎS „CRIS „Registru” nu a înaintat careva obiecții către antreprenorul general SRL „Alpro-Construct” nici referitor la calitatea construcției și nici referitor la plățile solicitate de ultimul.

A menționat că Inspekția de stat în Construcții a efectuat controlul asupra utilizării investițiilor publice în construcții și anume, control inopinat al volumului și costului lucrărilor de construcție executate de către SRL „Alpro-Construct” la obiectivul „Lucrările de reparație capitală a oficiului SEDP Fălești, str. Ștefan cel Mare nr. 18”, efectuate de reclamant în baza contractelor de antrepriză, iar drept urmare a fost emis Actul de control nr. 53 din 19 septembrie 2016, în care s-ar fi constatat mai multe încălcări din partea antreprenorului SRL „Alpro-Construct”.

Astfel, în baza actului de control a fost emisă decizia nr. 14 din 27 decembrie 2016, prin care s-a dispus încasarea de la SRL „Alpro-Construct” la bugetul de stat

a venitului de 1 336 671,20 lei, obținut nelegitim de la exagerarea volumului și a valorii lucrărilor.

Consideră, că Actul de control nr. 53 din 19 septembrie 2016 și Decizia de sancționare nr. 14 din 27 decembrie 2016 sunt ilegale, emise cu încălcări procedurale, precum și de competență, motiv pentru care urmează a fi anulate de către instanța de judecată.

A indicat că controlul în cauză a fost efectuat în perioada 07 septembrie 2016 - 09 septembrie 2016 la o diferență de câteva luni de la recepția finală a lucrărilor de reparație, terminarea lucrărilor a obiectului „Lucrările de reparație capitală a imobilului cu resistemizarea încăperilor nelocative din or. Fălești, str. Ștefan cel Mare 18”, care a avut loc la 10 martie 2016, consemnată în procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, prin care edificiul a fost recepționat de Comisia de recepție fără obiecții.

Potrivit pct. 34 din Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin HG nr. 285 din 23 mai 1996, la care face referire inspectorul Surugiu Vitalie, după ce investitorul a acceptat recepția cu sau fără obiecții, el nu mai poate solicita alte remedieri de lucrări, penalizări, diminuări de valori și altele decât cele consemnate în procesul-verbal de recepție. Fac excepție de la acest punct numai viciile ascunse, descoperite în termenul stabilit conform legii.

A declarat că nu au existat temeiuri de a efectua controlul inopinat, temeiuri prevăzute expres de art. 19 din Legea nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Potrivit art. 24 din Legea nominalizată, la pct. j) este indicat că inspectorul este obligat să întocmească procesul-verbal de control și să înmâneze persoanei supuse controlului un exemplar al acestuia, ceea ce inspectorul Surugiu Vitalie nu a făcut, controlul fiind efectuat în absența reprezentantului SRL „Alpro-Construct”, iar actul de control i-a fost înmănat după emiterea Deciziei de sancționare nr. 14 din 27 decembrie 2016. Din motivul necomunicării actului de control în termen, persoana juridică supusă controlului a fost în imposibilitate de a-l contesta în termenul prevăzut de art. 28 pct. 6) din Legea indicată mai sus.

La momentul inițierii controlului, Inspekția de Stat în Construcții intra în categoria organelor abilitate cu dreptul de a iniția controale și de a emite decizii în temeiul actului de control, fiind inclusă la pct. 15 din anexa la Legea nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Ulterior, Legea numită a suferit modificări. Prin Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, intrate în vigoare la 28 octombrie 2016, Inspekția de Stat în Construcții nu mai este inclusă în categoria organelor abilitate cu dreptul de a iniția controale și a emite decizii în temeiul actului de control. Acest lucru este indicat în Hotărârea Curții Constituționale nr. 29 din 28 octombrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din pct. 34 al Anexei 3 la HG nr. 360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții. Pct. 61 din hotărârea Curții Constituționale concluzionează că Inspekția de Stat în Construcții putea emite decizii în baza actului de control până la intrarea în vigoare a Legii nr. 230 din 23 septembrie 2016. Decizia de sancționare nr. 14 a fost emisă de Inspekția de Stat în Construcții în baza Actului de control nr.

53 din 19 septembrie 2016 la data de 27 decembrie 2016, respectiv după intrarea în vigoare a Legii nr. 230 din 23 septembrie 2016, pentru modificarea și completarea unor acte legislative, când deja Inspekția de Stat în Construcții nu mai făcea parte din categoria organelor abilitate cu dreptul de a iniția controale și a emite decizii în temeiul actului de control.

Astfel, deoarece Inspekția de Stat în Construcții a încălcat prevederile Regulamentului privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcții, aprobat prin HG nr. 360 din 25 iunie 1996 în ce privește modul de exercitare a acestui control, perioada în care acesta urma a fi făcut și includerea unor concluzii eronate în actul de control datorate insuficienței actelor cercetate de inspector. Potrivit Legii nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, la data emiterii Deciziei de sancționare nr. 14 din 27 decembrie 2016 organul de control Inspekția de Stat în Construcții nu mai făcea parte din categoria organelor abilitate cu dreptul de a emite decizii în temeiul actului de control, atât Actul de control nr. 53 din 19 septembrie 2016 cât și Decizia de sancționare nr. 14 din 27 decembrie 2016, sunt ilegale și urmează a fi anulate de către instanța de judecată.

A susținut că decizia de sancționare nr. 14 din 27 decembrie 2016 a fost recepționă prin scrisoare la data de 31 ianuarie 2017, cu nr. 182/1-7 din 27 ianuarie 2017. La data de 24 februarie 2017 a fost înaintată cererea prealabilă către Inspekția de Stat în Construcții, prin care s-a solicitat anularea Deciziei de sancționare nr. 14 din 27 decembrie 2016 și a Actului de control nr. 53 (pe care reclamantul nu îl primise la acea dată, deși îl solicitase) ca fiind ilegale și emise cu încălcarea procedurii stabilite de actele normative incidente cauzei.

Prin hotărârea din 23 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central s-a admis cererea depusă de către SRL „Alpro-Construct”. S-a anulat decizia Inspekției de Stat în Construcții cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 14 din 27.12.2016, prin care s-a încasat de la SRL „Alpro-Construct” în bugetul de stat suma de 1 336 671,20 lei și actul de control nr. 53 din 19.09.2016 al volumului și costului lucrărilor de construcție executate la obiectivul „Lucrările de reparație capitală a oficiului SEDP Fălești, str. Ștefan cel Mare nr. 18”. (f.d. 155, 161-166, vol. I)

La 01 decembrie 2017 Inspekția de Stat în Construcții a declarat apel, solicitând repunerea în termenul de contestare cu apel a hotărârii din 23 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, casarea hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care a respinge acțiunea depusă de către SRL „Alpro-Construct” ca fiind nefondată și neîntemeiată. (f.d. 158, vol. I)

Prin Hotărârea Guvernului nr. 886 din 01.11.2017 Agenția pentru Supraveghere Tehnică a devenit succesorul în drepturi și obligații al Inspekției de Stat în Construcții.

Prin încheierea din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, s-a repus Agenția pentru Supraveghere Tehnică în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 23 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată

depusă de către SRL „Alpro-Construct” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea actului de control nr. 53 din 19 septembrie 2016 și a deciziei nr. 14 din 27 decembrie 2016, cu acceptarea cererii de apel pentru examinarea în fond. (f.d. 192, 193-194, vol. I)

Prin decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică. S-a casat hotărârea din 23 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Alpro-Construct” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea actului de control nr. 53 din 19 septembrie 2016 și a deciziei nr. 14 din 27 decembrie 2016 s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție. (f.d. 195, 196-202, vol. I)

La 14 august 2018 SRL „Alpro-Construct”, reprezentată de avocatul Elizaveta Caragia, a declarat recurs împotriva încheierii și a deciziei din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actelor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri, de respingere a cererii apelantei Agenția pentru Supraveghere Tehnică cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, cu menținerea hotărârii din 23 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central. (f.d. 1-11, vol. II)

În motivarea recursului recurenta a invocat că încheierea instanței de apel, prin care apelanta a fost repusă în termenul de declarare a apelului, este ilegală și nefondată, deoarece apelanta nu a prezentat argumente și probe pertinente ce ar demonstra imposibilitatea depunerii apelului în termenul legal.

A menționat că art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă indică că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. În aceste circumstanțe, fără nici o modalitate de interpretare, legea nu dispune un alt termen pentru persoanele care nu au participat la ședința în care urma să fie pronunțat dispozitivul, fiind îndeplinită procedura de citare. Agenția pentru Supraveghere Tehnică a cunoscut despre data, ora și locul ședinței de judecată, expediind instanței de apel pentru ședința din 23 octombrie 2017 susținerile verbale și referința.

Consideră că respectarea de către părți a termenilor legali constituie o obligație pozitivă și are menirea asigurării unei bune funcționări a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de Lege și doar în cazul în care partea înaintează o cerință de repunere în termen, justificată obiectiv și probată prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122, 362 alin. (3) Cod de procedură civilă, prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

În speța dată, astfel de probe nu au fost prezentate instanței.

De asemenea, a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și nefondată, deoarece instanța de apel a aplicat eronat legea în baza căreia și-a motivat decizia raportată la circumstanțele cauzei și nu a aplicat legea privitor la termenele de procedură prevăzute la capitolul IX din Codul de procedură civilă, respectiv modul de calculare a termenelor, momentul începerii curgerii termenului, etc, iar în cazul în care a motivat hotărârea cu normele din capitolul mai sus menționat acestea au

fost aplicate și interpretate arbitrar, fără a se ține cont de toate normele ce intră în coraborare.

A mai indicat că instanța de apel a purces la examinarea cauzei fără a se asigura dacă toate părțile au primit apelul motivat depus de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică, la data de 19 aprilie 2018, fără a acorda posibilitate părților de a lua cunoștință cu apelul motivat și argumentele din acesta și fără a garanta dreptul părților de a depune referință la apelul motivat.

În acest context, consideră că a fost încălcat dreptul intimitei la un proces echitabil și la o apărare efectivă, fiind privată de dreptul de a depune referință la apelul declarat de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea și decizia contestate la data de 19 aprilie 2018.

Recurenta a recepționat încheierea și decizia instanței de apel la data de 19 iunie 2018.

Astfel, recursul, declarat la data de 14 august 2018, se consideră depus în termen.

Conform art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 05 decembrie 2018 recursul depus de către SRL „Alpro-Construct”, reprezentată de avocatul Elizaveta Caragia s-a declarat admisibil pentru a fi examinat în fond.

Articolul 441 Cod de procedură civilă stipulează că în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 429 alin. (3) Cod de procedură civilă recursul împotriva deciziei se consideră declarat și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost emise după pronunțarea hotărârii atacate cu recurs.

Verificând legalitatea încheierii și a deciziei din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptate în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul, declarat de către SRL „Alpro-Construct”, reprezentată de avocatul Elizaveta Caragia, întemeiat și care urmează să fie admis din următoarele motive.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea

greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În speță, Colegiul lărgit reține că SRL „Alpro-Construct” s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată, solicitând anularea actului de control nr. 53 din 19.09.2016 cu privire la volumul și costul lucrărilor de construcție executate la obiectivul „Lucrările de reparație capitală a oficiului SEDP Fălești, str. Ștefan cel Mare nr. 18” și a deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 14 din 27.12.2016.

Prima instanță, fiind investită cu soluționarea litigiului, a admis cererea depusă de către SRL „Alpro-Construct”, a anulat decizia Inspecției de Stat în Construcții cu privire la aplicarea sancțiunii economice nr. 14 din 27.12.2016, prin care s-a încasat de la SRL „Alpro-Construct” în bugetul de stat suma de 1 336 671,20 lei și actul de control nr. 53 din 19.09.2016 al volumului și costului lucrărilor de construcție executate la obiectivul „Lucrările de reparație capitală a oficiului SEDP Fălești, str. Ștefan cel Mare nr. 18”.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond Inspecția de Stat în Construcții a depus apel nemotivat, solicitând repunerea în termenul de contestare cu apel a hotărârii din 23 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, casarea hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care a respinge acțiunea depusă de către SRL „Alpro-Construct” ca fiind nefondată și neîntemeiată.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 19 aprilie 2018 a admis cererea Agenției pentru Supraveghere Tehnică (succesor în drepturi al Inspecției de Stat în Construcții) cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului.

Totodată, prin decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică. S-a casat hotărârea din 23 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Alpro-Construct” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea deciziei nr. 14 din 27 decembrie 2016 și a actului de control nr. 53 din 19 septembrie 2016 s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

La 14 august 2018 SRL „Alpro-Construct”, reprezentată de avocatul Elizaveta Caragia, a declarat recurs împotriva încheierii și a deciziei din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actelor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri, de respingere a cererii apelantei Agenția pentru Supraveghere Tehnică cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, cu menținerea hotărârii din 23 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Reprezentantul SRL „Alpro-Construct” a invocat în recurs că nu s-a respectat procedura pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare de către instanța de apel, nu s-a acordat termen suplimentar participanților la proces de a depune referință și de a se expune asupra argumentelor apelului, precum și neîntemeiat a fost repus în termenul de declarare a apelului Agenția pentru Supraveghere Tehnică.

Cu referire la criticile aduse de către SRL „Alpro-Construct” asupra încheierii din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău instanța de recurs reține următoarele.

Conform art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. (3) Repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că Agenția pentru Supraveghere Tehnică (succesor în drepturi al Inspecției de Stat în Construcții) a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 23 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central la data de 01 decembrie 2017, totodată, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului.

Instanța de apel examinând cererea de repunere în termenul de declarare a apelului Agenției pentru Supraveghere Tehnică (succesor în drepturi al Inspecției de Stat în Construcții) a stabilit că apelanta nu a participat la examinarea cauzei în fond și nu a asistat la pronunțarea hotărârii, ulterior, la data de 06 noiembrie 2017 a recepționat hotărârea primei instanțe, prin intermediul oficiului poștal. A concluzionat că apelanta nu a putut exercita din motive neimputabile acesteia, dreptul de declarare a apelului în termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului, deoarece nu a cunoscut despre hotărârea primei instanțe.

Această soluție este prematură, iar raționamentul instanței de apel de a admite cererea de repunere în termen a apelului este în contradicție cu prevederile art. 116 Cod de procedură civilă și probatoriul din dosar.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) Cod de procedură civilă persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. (3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). (4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Colegiul atestă că Agenția pentru Supraveghere Tehnică, solicitând repunerea apelului în termen, a indicat că nu a fost prezentă la ședința de judecată din 23 octombrie 2017 în care s-a pronunțat hotărârea, ulterior, la 06 noiembrie 2017 a primit dispozitivul hotărârii primei instanțe și în termen de 30 de zile de la data recepționării a declarat apel.

Aici instanța de recurs menționează că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării dispozitivului hotărârii, nu de la data depunerii cererii de întocmire a hotărârii integrale, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Respectiv, aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea, care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Conform prevederilor art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă Agenția pentru Supraveghere Tehnică urma să depună cerere de apel până la data de 22 noiembrie 2017. Apelul a fost depus la 01 decembrie 2017.

Chiar și în situația indicată de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică că a primit dispozitivul hotărârii din 23 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul

Central la 06 noiembrie 2017, ea a dispus de destul timp pentru a depune în termen apelul.

Agenția pentru Supraveghere Tehnică pretinde că a fost în imposibilitate să conteste hotărârea primei instanțe mai devreme de 01 decembrie 2017, deși cunoștea despre pronunțarea acesteia la data de 06 noiembrie 2017, cu mult înainte de expirarea termenului legal de contestare.

Mai mult, fiind pârâtă pe cauza dată, reprezentantul a participat la ședințele de judecată, iar la data de 23 octombrie 2017, a depus prin intermediul poștei electronice a instanței de apel susținerile verbale, respectiv era de responsabilitatea acesteia de a se interesa de soarta dosarului și despre soluția adoptată de instanță.

La caz, instanța de recurs mai reține și art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, conform căruia participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Astfel, pentru a fi repusă în termenul de depunere a apelului Agenția pentru Supraveghere Tehnică urma să prezinte probe concludente, care ar demonstra imposibilitatea executării în termen a actului de procedură. Asemenea probe la moment în materialele dosarului nu se regăsesc. Repunerea prematură a apelului pe rol a pus sub lovitură și decizia adoptată pe fond, mai ales că repunerea apelului în termen și examinarea fondului sunt două proceduri distincte.

Din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că încheierea din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău este prematură și urmează a fi casată.

În conformitate cu art. 370 alin. (1) Cod de procedură civilă instanța de apel efectuează, în termen de până la 2 luni de la data emiterii încheierii de intentare a procedurii de apel, actele procedurale în vederea pregătirii cauzei pentru dezbateri în conformitate cu art.185 și art.186. Referințele cu toate înscrisurile anexate se depun în atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus o copie pentru instanța de apel, inclusiv, după caz, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cu semnătură electronică avansată calificată.

Instanța de recurs atestă că la 01 decembrie 2017 Agenția pentru Supraveghere Tehnică (succesor în drepturi al Inspecției de Stat în Construcții) a depus cererea de apel nemotivată, asupra hotărârii primei instanțe, totodată solicitând și repunerea în termenul de declarare a apelului.

Instanța de apel, primind cauza a fixat ședința de judecată pentru data de 01.03.2018, ora 11:00 pentru examinarea chestiunii, cu privire la repunerea apelului în termen, care a fost contramandată.

Ulterior, instanța de apel a fixat o nouă ședință de judecată pentru data de 19.04.2018, ora 11:00.

La ședința de judecată din 19.04.2018 Agenția pentru Supraveghere Tehnică (succesor în drepturi al Inspecției de Stat în Construcții) a prezentat instanței de judecată cererea de apel motivată asupra hotărârii din 23 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

Astfel, în ședința de judecată din 19 aprilie 2018 instanța de apel a soluționat cererea apelantei cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, a acceptat cererea de apel pentru examinare în fond și tot în aceeași ședință, în lipsa intimății, a emis decizia, prin care a admis apelul, a casat hotărârea primei instanțe și a emis o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 186 alin. (1) Cod de procedură civilă în cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, judecătorul stabilește data până la care pârâtul urmează să prezinte în judecată referința și toate probele necesare, sub sancțiunea decăderii. (2) Depunerea referinței este obligatorie. În cazul nedeunerii ei în termenul stabilit de instanță, pârâtul este decăzut din dreptul de a mai prezenta probe, dacă legea nu prevede altfel, iar cauza este examinată în baza materialelor anexate la dosar.

Instanța de recurs constată că nu s-a respectat procedura de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, or, reprezentantul intimății a primit cererea de apel motivată depusă de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică (succesor în drepturi al Inspecției de Stat în Construcții), la data punerii pe rol a apelului, nefiindu-i acordat un termen pentru a se expune asupra motivelor de fapt și de drept pe care și-a întemeiat apelul, de a depune referință cu toate probele necesare.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Art. 56 alin. (1) Cod de procedură civilă indică că participanții la proces sunt în drept să ia cunoștință de materialele dosarului, să facă extrase și copii de pe ele, să solicite recuzări, să prezinte probe și să participe la cercetarea lor, să pună întrebări altor participanți la proces, martorilor, experților și specialiștilor, să formuleze cereri, să reclame probe, să dea instanței explicații orale și scrise, să expună argumente și considerente asupra problemelor care apar în dezbaterile judiciare, să înainteze obiecții împotriva demersurilor, argumentelor și considerentelor celorlalți participanți, să atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă. (2) Participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces.

Din motivul că instanța de apel a examinat cererea de apel în lipsa SRL „Alpro-Construct” și nu a stabilit un termen pentru prezentarea referinței asupra apelului de către intimată, instanța de recurs conchide că constituie o încălcare esențială a normelor de drept procedural.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o încălcare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul lărgit ajunge la concluzia de a casa încheierea și decizia Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2018 și de a restitui prezenta cauză civilă la rejudecare în instanța de apel, la etapa soluționării cererii de repunere a apelului în termen, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 Cod de procedură civilă, probele administrate pe dosar și în dependența de situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează relațiile civile, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Alpro-Construct”, reprezentată de avocatul Elisaveta Caragia.

Se casează încheierea și decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Alpro-Construct” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea actului de control nr. 53 din 19 septembrie 2016 și a deciziei nr. 14 din 27 decembrie 2016, cu trimiterea cauzei la rejudecare la etapa soluționării cererii de repunere în termen a apelului declarat de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică (succesor în drepturi al Inspecției de Stat în Construcții) la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Maria Ghervas